

Foto: Gemma Franke

15 jaar Veiligheidsraadresolutie 1325

Dit jaar bestaan de Verenigde Naties 70 jaar, moeten de Millennium Development Goals bereikt zijn en Resolutie 1325 viert haar 15 jarig bestaan. Zo is er nog een aantal mijlpalen in de VN geschiedenis op te noemen, die een viering waard zijn. Een pleidooi voor een duurzame wereld, gebaseerd op gendergelijkheid en mensenrechten is dan ook geheel terecht. In dit stuk wordt nader ingegaan op de viering van 15 jaar 1325.

Tijdens de vierde VN Wereldvrouwenconferentie in Beijing 1995 was één van de aandachtsterreinen de positie van vrouwen tijdens conflicten. Als vervolg op die aandacht werd in 2000, na een zware lobby van de vrouwenbeweging, voor de eerste maal per e-mail, door de VN Veiligheidsraad Resolutie 1325 aangenomen, waarin vrouwen in alle fasen van gewapende conflicten een gelijkwaardige plaats werd verzekerd. Maar resoluties moeten handen en voeten krijgen. Daarom vroeg in 2001 Kofi Annan alle lidstaten om een nationaal actieplan (NAP) aan te nemen om vrouwen deze gelijkwaardige plaats te geven.

In ons land heeft het tot 2007 geduurd voordat ons NAP 1325 voor vier jaar werd ondertekend. Het bijzondere was, dat niet alleen de overheid maar ook wetenschappelijke instituten en zo'n twintig maatschappelijke organisaties tekenden voor het plan. Er werd aan de slag gegaan binnen de bestaande kaders, maar tevens met nieuwe overlegstructuren. Tijdens de midterm review bleek, dat met name de m.o.'s veel werk verzetten, maar dat weinig inzicht te krijgen was in het resultaat van alle inspanningen. De conclusie na vier jaar was dat het ontbrak aan duidelijke doelstellingen, indicatoren, tijdspad en budget. Er was veel goede wil, maar weinig echte samenwerking.

Het tweede Nationale Actieplan (2011 – 2015) kreeg daarom een duidelijker, en minder brede doelstelling. Nu stond de ontwikkeling van vrouwelijk leiderschap en politieke participatie in fragiele en (post-)conflictstaten centraal. Daarbij werd gekozen voor zes focuslanden en de MENA regio (DR Congo, Burundi, Soedan en Zuid-Soedan, Afghanistan en Colombia, alsmede het Midden-Oosten en Noord Afrika). Dit keer kwam er ook budget voor dit werk, zo'n € 4.000.000,-- per jaar. Per focusland wordt samengewerkt.

Volg EIRENE nu op Facebook, Twitter en You Tube. Links vind je op de website: EIRENE-nederland.org

Met deze keer...

EIRENE Nederland

- Van de Voorzitter
- Ramallah
- Leden over Vrede
- Kun jij de Vrede aan?

Burgervredeswerk

- Leden over Vrede: een ingezonden brief

EIRENE Internationaal

- Terug van vrijwilligersdienst en met een andere kijk op West-Europa

In het ene land lukt dat beter dan in het andere, maar in een aantal landen zijn innovatieve projecten gestart.

Op 16 en 17 februari jl. is in Amsterdam de balans van vier jaar NAP II opgemaakt. Op uitnodiging van het Ministerie van Buitenlandse Zaken waren gasten uit de projecten en van zusterorganisaties in de Beurs van Berlage bijeen onder de titel "Women powerful agents for peace and security. Doel van de conferentie was het leveren van inbreng in het rapport van de Secretaris Generaal van de VN over de stand van zaken op het terrein van I 325, zoals dat in september aan de Algemene Vergadering zal worden aangeboden. En dan met name over hetgeen door Nederland op het punt van deelname en leiderschap van vrouwen bij het bereiken van vrede, plus het trekken van conclusies uit de lessen, die met het NAP I 325 zijn opgedaan.

De conferentie had drie gespreksthemata's:

- De veiligheidssector, vrouwen en vredesopbouw.

- Deelname van vrouwen in post-conflict processen zoals staats- en vredesopbouw.
- Masculiniteit en de rol van mannen bij de invulling van de vrouwen, vrede en veiligheidsagenda.

Daarnaast vond een discussie plaats over het Nederlandse NAP als instrument van buitenlands beleid. Op al deze terreinen zijn aanbevelingen gedaan. Ook per focusland werd een sessie gehouden, waaruit aanbevelingen zijn voortgekomen.

De conferentie eindigde met een speech van Minister van Buitenlandse Zaken Bert Koenders, die constateerde dat duurzame vrede alleen bereikt kan worden als vrouwen deel uitmaken van de vredesprocessen. "Betrek ze erbij!" Met de organisatie van deze conferentie heeft Buitenlandse zaken een duidelijke wil om door te gaan met de ontwikkeling en invulling van het volgende NAP nummer III (2016 – 2019) afgegeven.

Ted L.E. Strop-von Meijenfeldt

Van de voorzitter

Begin deze maand zag ik op de voorpagina van mijn ochtendblad een foto van demonstrerende mensen in Moskou. Zij hielden een herdenkingsmars voor de vermoorde politicus Boris Nemtsov. Tussen de leuzen gericht tegen Poetin was heel duidelijk te horen dat de mensen belang hechten aan het stoppen met oorlog voeren. Deze mensen willen vrede, rust, in harmonie met elkaar leven. Elkaar ontmoeten, genieten van het bij elkaar zijn, het leven vinden. In een reportage over Tunesië werden jonge mensen geïnterviewd die vertelden een mooi leven met werk, gezin en ontmoeting te willen opbouwen. In een dorp dicht bij mijn woonplaats heeft een groep vrijwilligers een Petit café opgebouwd waar mensen met een geestelijke beperking de bediening voor hun rekening nemen. En daarin blij en gelukkig kunnen zijn.

Wat deze verhalen met elkaar verbindt is dat de mensen in vrede willen leven, in vrijheid in rust, maar ook met elkaar. Dat ze plezier willen hebben, het leven willen vinden. En dat men van Tunesië tot Moskou en alles daartussen en daarbuiten niet zit te wachten op verstoering van die vrede. En toch gebeurt dat iedere keer weer, dan weer hier, dan weer daar. Hoe komt dat dan toch, vraag je je af?

Ik zou daar een lange rubriek over kunnen schrijven, analyses op los kunnen laten, mijn gelijk aan kunnen proberen te tonen. Ik weet alleen zeker dat er altijd een mening is die beter is, beter gefundeerd, genuanceerder, meer onderbouwd met historische of wetenschappelijke feiten. De conclusie is dat ik het best kan luisteren, in gesprek kan zijn.

Ik las het prachtige boek "het Boschhuis" van Pauline Broekema. Het is een familie-epos over de familie ter Beek. Mensen, die een leven leidden dat aansloot bij hun tijdsbeeld. Het is mooi geschreven,

het pakt je vanaf het begin en het is een genot toeschouwer te mogen zijn van hoe de mensen dachten en deden. Opeens kwam het heel dichtbij. Eén van de familieleden raakte bevriend met Kees en Betty Boeke. Het broederschapshuis werd beschreven, de mooie bijeenkomsten in de jaren 20 en verderop in het boek de pogingen om zoveel mogelijk mensen te beschermen tegen het kwaad. Zonder het vooraf te weten werd ik ingewijd in de wortels van onze vereniging, de oprichting van de Fellowship of Reconciliation, de voorloper van IFOR en uiteindelijk ook van ons, Eirene NL.

Daar in dat broederschapshuis ging het om ontmoeting, proberen het goede te doen. En natuurlijk over wat het gelijk nou eigenlijk was. Ze kwamen er niet uit, maar ze hadden hoop en vertrouwen op een goede toekomst. En ze wisten dat je daar hard aan moet werken met elkaar. In de twintiger jaren van de vorige eeuw. En nu, bijna 100 jaar later, is dat nog steeds zo. En weet dat we met velen zijn die dit willen. Al zien we niet altijd hoe we het aan moeten pakken, of dat wij wel de goede dingen doen. Maar laten we het vertrouwen hebben dat de kracht van het goede het verschil kan maken. En schouder aan schouder staan met jonge Tunesiërs, met goedwillende Russen en met iedereen die het goede wil.

De warmte van de zon is alweer voelbaar, het nieuwe leven kondigt zich aan. Ik wens U een fijne tijd en hoop U te mogen ontmoeten.

Paul den Hartog
Voorzitter

Ramallah

Lieve EIRENE-NL leden,
Een paar nieuwsbrieven geleden berichtte ik jullie over mijn stage in Ramallah, de Westelijke Jordaanoever, Palestina. Op dat moment was ik nog daar en vertelde ik over het dagelijks leven tijdens de laatste Israëlische militaire operatie, afgelopen zomer. Naast 'gewone' nieuwsartikelen werkte ik echter ook nog aan een eigen onderzoek, dat een paar maanden terug gepubliceerd is. Hierin onderzocht ik het gebruik van sociale media (Twitter, Facebook, etc.) door het Hamas bestuur in Gaza en de Israëlische overheid ten tijde van de laatste militaire operatie.

Zoals jullie ongetwijfeld weten spelen sociale media een steeds grotere rol in ons dagelijks leven. We kunnen constant op de hoogte worden gehouden van wat er gaande is in de wereld, als we maar de juiste Facebookpagina's liken of de juiste Twitterkanalen volgen. Overheden hebben ondertussen ook de kracht van sociale media ontdekt, als manier om hun publiek gemakkelijk en snel te bereiken maar vooral ook als middel om een bepaald beeld over te dragen. Zo publiceerde Hamas deze zomer een Youtube video waarin ze haar

volgers instrueerde hoe zich te gedragen op sociale media. Iedereen die de dood vond door de strijd met Israël zou allereerst een 'onschuldige burger of inwoner van Gaza of Palestina' moeten worden genoemd alvorens te spreken van zijn militaire rank of politieke overtuiging. Op die manier wordt de nadruk gelegd op Israël als agressor in een ongelijke strijd. De Israëlische overheid ondersteunde op haar beurt de publicatie van een 116 pagina's tellend rapport waarin 'leiders, die voor Israël vechten aan het front van de mediaoorlog' geïnstrueerd werden wat de effectiefste manieren zijn om de Israëlische boodschap over te brengen.

Woordkeuze in die berichtgeving is van wezenlijk belang omdat het meer doet dan alleen beschrijven. Het is een kracht op zich die iets kan legitimeren of verzachten. Zo wijst onderzoek uit dat de namen van Israëlische militaire operaties vaak refereren aan natuurverschijnselen of de Torah. De naam van de afgelopen operatie refereerde ook naar de natuur en verschilde tegelijkertijd in vertaling. In het Engels kwam het neer op 'beschermende rand' terwijl het

in het Arabisch en Hebreeuws vertaalde naar 'standvastige rots'. In het laatste geval ligt de nadruk meer op de vasthoudendheid van het Israëlische leger en volk tijdens de militaire operatie, terwijl de Engelse vertaling benadrukt dat het gaat om het beschermen van Israëlisch gebied nabij de Gazastrook (de 'rand'). De naam van de militaire operatie verpakt zo een boodschap die de Israëlische overheid wil overdragen. Overigens kan hetzelfde worden gezegd van Hamas, die de militaire operatie uit 2008 vernoemde naar een veldslag uit de Koran, waarin het leger van Mohammed een veel sterkere, maar ongelovige vijand versloeg – een referentie naar de Israëlische vijand. Het vernoemen naar deze veldslag impliceert een soort hogere, heilige legitimatie voor de operatie, alsof het de wil van God is deze

te voeren in plaats van een besluit van het Hamas leiderschap.

Het willen beïnvloeden van het eigen publiek is natuurlijk niet nieuw. Het verschil tussen 'klassieke propaganda' als kranten, televisie en radio en sociale media is echter doorslaggevend op een aantal punten. Allereerst vergt sociale media actieve participatie van de doelgroep: het bericht moet worden

gedeeld, een pagina geliked, een kanaal gevolgd. Daarnaast is het moeilijker voor overheden om de gedeelde informatie te controleren – een eenvoudige tweet kan zomaar een eigen leven gaan leiden en daarmee juist het tegenovergestelde bereiken van wat de Twitteraar eigenlijk wilde. De snelheid waarmee nieuwe informatie verschijnt karakteriseert dit eveneens. Zo stuurde het Israëlische leger gemiddeld twintig tweets per dag tijdens de laatste militaire operatie. Tot slot is de kracht van sociale media de laagdrempeligheid; doorgewone burgers kunnen in contact komen met bijvoorbeeld de overheid. Dit kan sympathie creëren bij zowel voor- als tegenstanders. Een interessant voorbeeld is dat van Elizabeth Tsurkov, een Israëlische mensenrechtenactiviste, die – voor de grap – een aantal spelfouten verbeterde op Hamas' Hebreeuwse Twitter account (voordat deze werd geblokkeerd). Tot haar verbazing reageerde Hamas om haar te bedanken. Hierover zei ze: "Om eerlijk te zijn (...) voelde ik ineens empathie voor de persoon die me aansprak. Ik dacht, 'dit is een persoon, net als ik'. [...] Hij is netter dan dat ik ben."

In het algemeen geldt ook voor propaganda via sociale media: meer geld = meer middelen = een grotere doelgroep bereikt. De propaganda van de Israëlische overheid laat zien wat er met een militair budget van \$50 miljoen per dag mogelijk is. Zo werden Israëlische studenten (indirect door de Israëlische overheid) betaald om op internet pro-Israëlische propaganda te verspreiden. Tijdens de militaire operatie van vorige zomer, onderhielden meer dan 600 studenten de website en hashtag IsraelUnderFire, dat hapklare propaganda creëerde in 30 verschillende talen, zodat volgers dit direct op hun eigen tijdlijn of Twitter konden posten. Zij bereikten hier naar eigen zeggen wereldwijd 40 miljoen mensen mee. Hamas maakte ondertussen – met een veel kleiner budget – een Youtube video in het Hebreeuws om het Israëlische publiek angst in te boezemen. Dit lukte echter slechts ten dele, aangezien het Hebreeuws qua dictie en accent abominabel was, waardoor velen het eerder hilarisch dan angstmakend vonden.

Juist door de snelheid en het gemak waarmee dingen zich op sociale media verspreiden is voorzichtigheid geboden. Vaak ontbreekt de nodige context. De afbeelding hieronder stond op de bovengenoemde IsraelUnderFire website. Je kunt hier een willekeurige plaats invullen om te zien hoe Hamas raketten jouw eigen land zouden teisteren. De context die ontbreekt is dat het overgrote deel van de Hamas raketten geen M-302 raketten zijn, sterker nog: slechts 1 Hamasraket landde verder dan 100 kilometer van Gaza tijdens de militaire operatie afgelopen zomer; 93 procent kwam niet verder dan veertig kilometer. Zonder Hamas raketvuur goed te praten, kan dus worden gesteld dat de dreiging behoorlijk overdreven wordt op deze kaart.

Het is eveneens van belang je te realiseren dat de taal waarin je iets leest invloed kan hebben op wat je te lezen krijgt. Een vergelijking tussen de Twitter accounts van het Israëlische leger (IDF) in het Engels, Hebreeuws en Arabisch illustreert dit. Tijdens de militaire operatie afgelopen zomer tweette de Arabische IDF woordvoerder regelmatig dat Hamas raketten 'zoals gewoonlijk in de lucht explodeerden' of 'counterproductief' waren omdat ze regelmatig in Gaza explodeerden

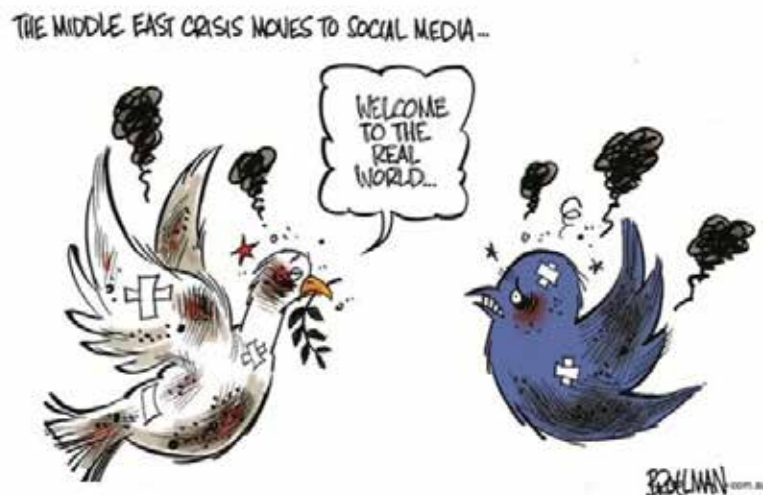
en het Israëlische grondgebied niet eens haalden. De Engelse IDF account laat een heel ander beeld zien, met beelden van mensen in schuilkelders en statistieken over de hoeveelheid raketten afgevuurd door Hamas (zonder aan te geven waar deze terecht kwamen). Dit laat zien dat het Arabischstalige publiek enerzijds moet worden overtuigd dat de strijd tegen Israel kansloos is, terwijl het Engelstalige publiek overtuigd moet worden van de constante dreiging in Israel wat de militaire operatie legitimeert.

Een soortgelijke vergelijking tussen de drie Twitter accounts van Hamas is wenselijk doch onmogelijk, aangezien deze werden opgeschort aan het begin van de militaire operatie, in juli 2014. Hetzelfde geldt voor Facebook. Beide organisaties claimen geen platform te willen zijn voor terroristische organisaties en Hamas is volgens Amerikaanse wetgeving zo'n organisatie. Het 'voordeel' van sociale media is echter dat het ontbinden van Facebook- en Twitteraccounts slechts deels werkt. Vaak herrijzen nieuwe pagina's sneller dan de oude verwijderd kunnen worden en er is zelfs een Facebookboycot afgeroepen tegen de 'censurering rondom Gaza'. Toch is het van belang je te realiseren dat ons beeld ook (indirect) gevormd wordt door de sociale media platforms zelf, die bepaalde dingen wel en niet toestaan.

Al met al kan worden geconcludeerd dat, zoals met de meeste dingen, sociale media een vloek en zegen zijn voor het verspreiden van propaganda. Het maakt het eenvoudiger, sneller en toegankelijker voor een groter publiek. Tegelijkertijd maakt die snelheid en eenvoud het makkelijker om onjuiste informatie de wereld in te helpen en beïnvloeden verschillende factoren wat we wel en niet te zien krijgen. Het blijft dus geboden om kritisch te zijn op wat er in je newsfeed verschijnt!

Linda
Projectleider Vredesacademie en Internationale
Coördinatie

Het gehele stuk is te lezen op de website van Palestine Monitor (www.palestinemonitor.org) onder het kopje 'factsheets'.

Terug van vrijwilligersdienst en met een andere kijk op West-Europa

Door: Christine Bals, moeder van een teruggekeerde vrijwilligster

Dertien maanden geleden is ze vertrokken. Dat is een eeuwigheid, dertien maanden zonder je dochter. Natuurlijk, je kunt skypen. Maar de verbinding viel vaak weg en mijn dochter wilde vooral zelf niet zoveel contact met het thuisfront.” Iedere keer dat we elkaar spreken, word ik uit mijn wereld hier losgerukt”, gaf ze te kennen. Nu is ze weer terug in “onze” wereld. We hebben haar en een vriendin bij de luchthaven opgehaald. Samen met drie ex- vrijwilligsters die alweer een poosje terug zijn. “Sindsdien leef ik in een omgekeerde wereld”, zei één van hen peinzend. Zij zijn blij weer even bij elkaar te zijn en denken met plezier terug aan wat hun verbindt, hun tijd in Uganda. “Het is zo moeilijk om te vertellen wat we allemaal hebben meegemaakt. Ik begrijp van het leven hier vaak helemaal niets meer. En mijn ouders begrijpen van mij ook helemaal niets meer,” lacht een van hen en voegt eraan toe: “’t is net alsof we elkaar weer opnieuw moeten leren kennen.”

Dat geeft de situatie tamelijk precies weer. Elkaar weer opnieuw leren kennen. De vrijwilligersdienst heeft onze dochter veranderd. Veel kritischer dan vroeger kijkt ze naar in plastic gesealde levensmiddelen in de koelkast, ze mist kinderen die op straat spelen, hoort het gekraai van de hanen niet meer en stelt met een veranderde blik op de dingen vragen over onze gewoontes. Ze vertelt erover hoe ze elke dag boven een vuurtje haar kostje klaarmaakte, over de kleine groentestalletjes, waarvan het aanbod bepaalde welk menu op tafel kwam en vooral over haar drie jaar oude medebewoonstertje van de werkgroep, dat zij ‘s avonds dikwijls naar bed bracht en dat haar petekind zou worden kort voor dat zij naar Duitsland terugvloog. We horen hoe ze met haar en haar moeder grapjes maakt en lacht aan de telefoon. Haar stem klinkt teder en zacht wanneer ze Oegandees-Engels spreekt.

“Klopt het dat de mensen in Oeganda gelukkiger zijn dan de mensen in Europa?”, wil iemand weten. “Kan jij echt gelukkig zijn wanneer je kind ‘s avonds met honger naar bed gaat?”, was haar wedervraag. Eigenlijk had ze nog veel meer

willen zeggen: Afrika heeft net zoveel gezichten als Europa. En over GELUK bestaan zo veel verschillende opvattingen. Haar visie op de wereld is heel anders geworden. Ook dat is iets wat de EIRENE-vrijwilligers met elkaar verbindt. Alert en kritisch zijn zij vertrokken. Dertien maanden hebben zij een geheel ander dagelijks leven geleid. Een dagelijks leven dat niet alleen gekenmerkt wordt door douchen met koud water, kleren wassen met de hand, bussen die niet rijden wanneer het aanhoudend regent. Voor velen is het de dagelijkse werkelijkheid om het te moeten stellen met één of twee maaltijden per dag. Hoewel het ochtend is, spelen kinderen op straat. Voor hen is schoolbezoek niet te betalen. Enkele straten verderop wordt een groot winkelcentrum in westerse stijl geopend. Tot het leven van alledag behoren echter ook improvisatie, fantasie en levensvreugde. Ook zijn de vrijwilligers die naar huis terugkeren zich nu ervan bewust hoeveel moeite het bijvoorbeeld kan kosten om ervoor te zorgen dat je iedere dag opnieuw kunt overleven wanneer je ziek wordt zonder te zijn verzekerd. Zij hebben ervaren wat hun status van “blanke” betekent, probeerden zich solidair in te zetten en kwamen mensen tegen die hun leven hebben verrijkt en hun horizon hebben verbreed. “Ik vind het prachtig dat je je om mensen bek ommerd hebt, die aan de rand van de wereld leven” merkt iemand op. Na een kort stilzwijgen komt het antwoord “Weet je, ik geloof dat wij hier aan de rand van de wereld leven. Zoals wij leven, is maar zeer weinig mensen gegeven. Veel meer mensen leiden een leven zoals in Oeganda dan een leven zoals wij hier.”

Wie verbaast zich er dan nog over dat zij zich na hun terugkeer aan de rand van de wereld eerst ontworteld voelen? Zij zien ons land met andere ogen dan dertien maanden tevoren. Niets is meer wat het was. “Ik weet nu veel beter wat ik wil en wat in het leven echt belangrijk is”, zegt een teruggekeerde vrijwilligster. Net als de anderen wil zij zich actief inzetten, met haar leven, haar lach en met haar ervaring. Iets beters kan ons allemaal niet overkomen. Het is de hoogste tijd om alle EIRENE-vrijwilligers te bedanken: Voor jullie inzet ginds en hier. Bedankt dat jullie ook onze blik verscherpen en ons motiveren en vragen stellen. Bedankt!

Kun jij de Vrede aan?

Na de expertmeeting over burgervredeswerk met 16 organisaties in november 2014 is een initiatiefgroep aan de slag gegaan om een plan te maken het burgervredeswerk in Nederland goed op de kaart te zetten. We willen dat de politiek en de overheid burgervredeswerk als een serieuze component zien bij conflictpreventie en conflictoplossingen. Dit als een methode naast diplomatie, politie en leger.

In een tweetal bijeenkomsten hebben we tot nu toe in de initiatiefgroep gewerkt aan de definities van vrede en burgervredeswerk, het inventariseren van activiteiten en resultaten en het selecteren van organisaties die in de nabije toekomst aan het project in de alliantie mee kunnen doen.

Vrede bestaat uit twee aspecten:

- geen oorlog, geen geweld.
- een harmonieuze samenleving, innerlijke vrede, milieu en mensenrechten respecteren.

Burgervredeswerk is het geweldloze werken aan:

- preventie van geweld,
- een einde maken aan conflict of oorlog,
- het voorkomen dat na een conflict het geweld weer oplaait.
- Burgervredeswerk vindt dus plaats in de context van een bepaald conflict.

Organisaties voor burgervredeswerk in de alliantie kunnen meedoen moeten voldoen aan de volgende criteria:

- aanwezigheid in een conflictgebied,
- observeren, beschermen, verslag leggen,
- niet gebonden zijn aan een van de conflicterende partijen.

We zijn erg onder de indruk van de veelheid van activiteiten die nationaal en internationaal door veel organisaties worden ontplooid. Om burgervredeswerk in Nederland serieus op de kaart te krijgen vinden wij het belangrijk dat we aan kunnen tonen wat de resultaten zijn van geweldloze interventies. Voor conflictbemiddeling is dat erg lastig, omdat je moeilijk kan aantonen dat zonder interventie conflicten geëscaleerd zouden zijn. Via literatuurstudie en inventarisaties zijn we naarstig op zoek naar meetbare resultaten van geweldloze conflictbemiddeling. Beschik je over een goed succesvol voorbeeld laat het me dan weten.

We zijn nu bezig de organisatievorm van de toekomstige alliantie te bespreken en een eerste overzicht van uit te voeren activiteiten te maken. Met name de uit te voeren activiteiten zullen een uitgebreide lobby omvatten op politieke partijen, Kamercommissies en ministeries. Daarom noemen we dit project ook wel Nationale Lobby. Lobbywerk moet door de deelnemende partijen goed worden aangepakt. Daarom zijn we blij met Henk van Apeldoorn die zich heeft gemeld als ondersteuner voor het lobbywerk. Henk heeft aangeboden tenminste de lobbyisten te willen trainen.

Vanuit Eirene zijn we nog steeds op zoek naar enthousiaste (jongere) mensen die als projectleider of projectmedewerker mee willen werken aan dit langdurige traject. Kun jij de vrede aan? Doe jij mee?

Pim van den Bosch, Eirene.projecten@gmail.com

Leden over Vrede

Een ingezonden reactie op het artikel 'Wat is vrede nou eigenlijk?' uit de laatste nieuwsbrief van vorig jaar:

Wat is vrede, hoe werk je aan vrede, hoe maken we vrede en hoe houden we vrede?

Ik zal me even voorstellen. Ik ben in 1927 geboren en heb de Tweede Wereldoorlog meegemaakt. Ik heb acht kinderen en ben volgend jaar 65 jaar getrouwd. Dit vieren wij met onze grote kinderschaar.

Kort na de oorlog wilde ik volstrekt niets van oorlog, geweld en dergelijke zien of horen.

De eerste jaren was er vrede, althans in Nederland. Er was werk en er heerste harmonie. Je kon je fiets buiten laten staan en uit de brievenbus een touwtje laten hangen. Je kon zo naar binnen gaan. Het was veilig.

Ik weet niet wanneer het begon. Ik wilde niets weten en ons gezin nam veel tijd in beslag. Harmonie en samenwerking in ons gezin bevorderen, daaraan werken vonden mijn man en ik belangrijk. Maar ondertussen was de Koude Oorlog begonnen.

Op een dag had ik mijn twee broers op bezoek. Mijn man had avonddienst. Voor mijn bezoek deed ik de TV aan en vertelde erbij dat ik niet naar het nieuws keek. 'Al die narigheid, ik kan daar toch niets aan doen'. Mijn ene broer was missionaris in Brazilië, de andere was net terug uit Zuid-Afrika. Zij antwoordden: 'Als je niets weet kun je zeker niets doen'. Dat antwoord ging niet meer uit mijn hoofd.

Dat zelfde jaar werd via ons parochieblaadje een oproep gedaan om mee te doen aan de voorbereiding voor de Vredesweek in september. Het was 1981. Ik kon er nu niet meer omheen. Ik heb me opgegeven en kreeg een uitnodiging om met de voorbereiding mee te doen. Ik was wel lid geworden van Pax Christi, ontving maandelijks een blad en probeerde me wat op de hoogte te laten brengen van dreigende oorlog en dreigende kruisraketten. Ik was betrokken bij de RK-kerk en de mensen die zich hadden opgegeven kwamen uit verschillende kerken, meer randkerkelijk. Ik was de enige uit de RK-kerk. Dat verbaasde me, maar ik had er tevens begrip voor: 'Ik dorst immers zelf ook niets. Wat kun je doen en wat zal er iets toe doen?' Er werd vergaderd en er werden sprekers uitgenodigd. Er waren ook wel mensen die iets meer wilden weten, maar het bleef bij een beperkte groep en een enkele demonstratie.

Ik wilde juist voor onze parochianen iets doen en meer mensen bereiken. Dat lukte. Op de eerste maandag van elke maand gingen we in onze kerk een vredesviering houden. Tussen de middag, wanneer alle sirenes loeiden, lieten alle kerken in en om Haarlem de kerkklokken luiden.

De bedoeling daarvan was erop te wijzen dat sirenes niet helpen tegen oorlog en geweld, bidden alleen ook niet, maar bezinnen en samenwerken op den duur wel. Als mensen elkaar inspireren, kan er iets goed uit groeien.

Het was mijn plan en het lukte. Eerst was er de actie tegen kruisraketten. Ik zorgde ervoor dat er in de kerk informatie te vinden was, nodigde voorgangers uit die enthousiast waren en trok veel mensen naar deze diensten toe. Na verloop van een paar jaar werden de thema's over vrede breder, want oorlog is een gevolg van apartheid, honger, vluchtelingen, geweld in de steden, enz.

Ik nodigde voorgangers uit die bij deze onderwerpen betrokken waren. De pastor van Schiphol, die bij de vluchtelingen was betrokken, een pastor, die met slachtoffers van apartheid werkte, enz. Deze actie heb ik, na de voorbereidingen met wat hulp, het daarop volgend jaar in juni 1982 gestart.

Ik heb het tien jaar georganiseerd en na mij zijn mijn opvolgers er nog ruim 15 jaar mee doorgegaan. Bij de viering ter herdenking van het 25-jarig bestaan ben ik weer voorganger geweest. In 1993 is ons gezin verhuisd van Haarlem naar Castricum.

In 1992 heb ik meegedaan met een vredesvoettocht in Israël. Daar heb ik ook 24 uur in de gevangenis doorgebracht. Vooral na die voettocht vroeg ik mezelf ook wel eens af 'wat vrede nou eigenlijk is'.

Ik geloof er wel in en probeer dat ook te blijven doen. Ik denk toch 'vrede in je eigen omgeving, vrede op grote schaal zichtbaar maken, als dat kan, zal het uiteindelijk doorwerken als een sneeuwbal'. Er zijn gelukkig op kleine schaal al verschillende initiatieven en dat moet doorgaan. Hoelang het ook zal duren, komen zal het!

Respect tonen voor iedereen (is bijna onmogelijk), toch moeten wij het maar blijven proberen. Op kleine plekjes vrede bevorderen en elkaar bemoedigen. Ga zo door en succes!

Greet.

EIRENE-nederland.org

**Doneer eenvoudig
online via onze
website.**

Scan de QR-code met je smartphone

Colofon

Vanuit een principe van actieve geweldloosheid ondersteunt EIRENE op het noordelijk en zuidelijk halfrond initiatieven, die zich voor geweldloze conflictoplossing en een duurzame en rechtvaardige ontwikkeling inzetten.

EIRENE Nederland is onderdeel van EIRENE Internationaal.

IBAN: NL29INGB0001856660
t.n.v. EIRENE Nederland te Bilthoven
(giften zijn aftrekbaar van de belasting)

Postadres: Schimmelpenninckkade 30
3813AE Amersfoort
Telefoon: (033) 4753001
Email: info@eirene-nederland.org

Website: eirene-nederland.org
Facebook: facebook.com/EireneNL
Twitter: [@EireneNL](https://twitter.com/EireneNL)
You Tube: youtube.com/user/EireneNL

EIRENE-nieuws verschijnt 4x per jaar

Redactie: Leon Polman en Marieke Wegman
Lay-out: Egbert Scheffer (egbertegd.nl)

